

Concursul Multidisciplinar **BOLYAI FARKAS** Tantárgyverseny,
Concursul național al liceelor cu predare în limba maghiară
Magyar tannyelvű középiskolák országos vetélkedője

Concursul de geografie Teleki Sámuel Földrajzverseny
Geografie umană - Társadalomföldrajz
2013. május 11

Feladatlap

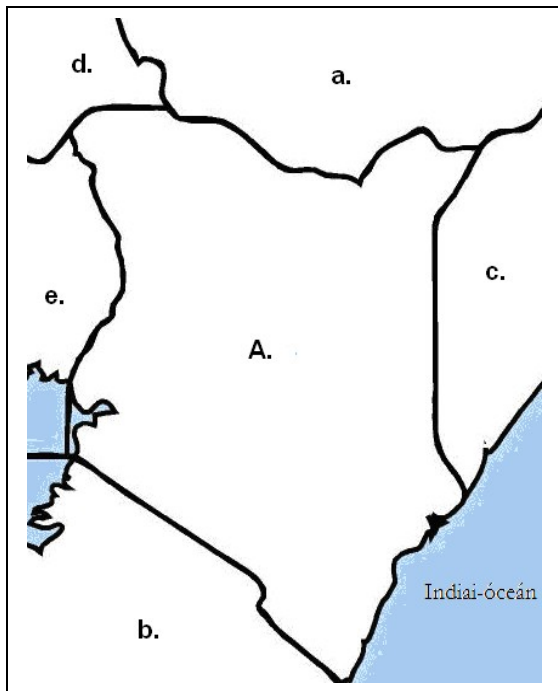
Feladatlap száma	
Elért pontszám	

	NÉV	ALÁÍRÁS
JAVÍTÓBIZOTTSÁG ELNÖKE		
JAVÍTÓBIZOTTSÁG ALELNÖKE- Természetföldrajz tagozat		

Utasítás

- Az adatlapot nyomtatott nagybetűkkel töltsd ki!
- A feladatok megoldásához számológép nem használható! Atlaszt, könyvet a versenyre bevinni tilos!
- A feladatok megoldásához tollat/golyóstollat kell használni!
- A feladatlapon javítani, átírni, radírozni, stb. nem szabad! Az elrontott részt tedd zárójelbe!
- A feladatok megoldására 3 óra áll rendelkezésedre! Az elérhető maximális pontszám 100, hivatalból 10 pont jár.
- Piszkozatként a lap hátoldalát használhatjátok.

I. Az alábbi vaktérképeken a feltüntetett országokat felismerve válaszolj a következő kérdésekre!

1. Ismerd fel a betűkkel jelölt országokat és írd le azok fővárosát kitöltve az alábbi táblázatot!

Ssz.	Ország	Főváros
A.		
a.		
b.		
c.		
d.		
e.		

6 pont

2. Írd le az A-val jelölt ország második hivatalos nyelvét az angol mellett!

0,5 pont

3. Ismerd fel a betűkkel jelölt országokat és írd le azok fővárosát kitöltve az alábbi táblázatot!

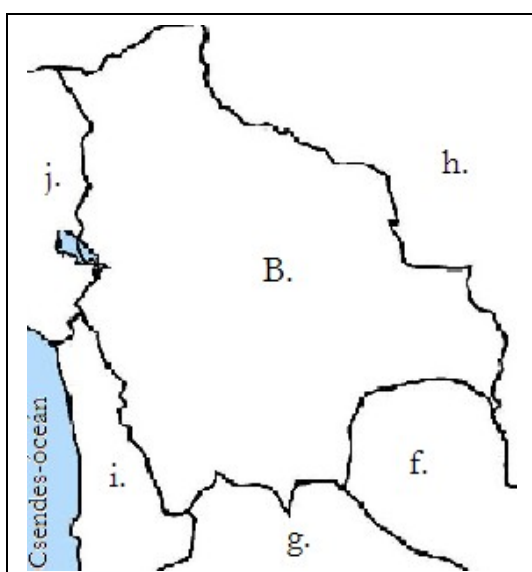
Ssz.	Ország	Főváros
B.		
f.		
g.		
h.		
i.		
j.		

6 pont

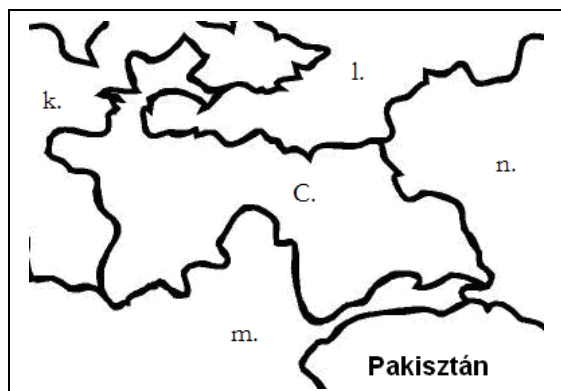
4. Írj le 2 országot más kontinensről, amelyek nem rendelkeznek tengeri kijáratral!

1 pont

5. A B-vel jelölt ország fővárosának földrajzi fekvéséhez kapcsolódó világrekord:

1 pont	
--------	--

6. Ismerd fel a betűkkel jelölt országokat és írd le azok fővárosát kitöltve az alábbi táblázatot!

Ssz.	Ország	Főváros
C.		
k.		
l.		
m.		
n.		

5 pont	
--------	--

7. A C-vel jelölt ország többségi vallása:

0,5 pont	

Összesen: 20 pont	
-------------------	--

II. Az alábbi feladatban egy állításhoz négy fogalom, illetve válasz tartozik. A helyes választ írd be az állítások utáni mezőbe.

Az állítás nemcsak egy fogalomra lehet igaz, hanem többre is az alábbi variációk szerint:

A: az állítás az 1., a 2. és a 3. válaszra igaz.

B: az állítás az 1. és a 3. válaszra igaz.

C: az állítás a 2. és a 4. válaszra igaz.

D: az állítás csak a 4. válaszra igaz.

E: az állítás mind a négy válaszra igaz.

F: az állítás egyik válaszra sem igaz.

a. Gazdaságát főleg a kikötőipar határozza meg:

1. Rotterdam
2. Antwerpen
3. Marseille
4. Bréma

☐

b. Jugoszláv utódállam:

1. Macedónia
2. Szerbia
3. Bosznia-Hercegovina
4. Albánia

☐

c. Kimagasló az egy főre jutó kőolajtermelés és – export:

1. Arab Emírségek
2. Irak
3. Kuvait
4. Irán

☐

d. Eredetileg helyi nyersanyagbázisra települő iparvidék:

☐

1. Olasz ipari háromszög
  2. Ruhr – vidék
  3. Randstad
  4. Közép-angliai iparvidék
- e. A villamosenergia-termelésben kiemelkedő az atomenergia aránya:
1. Németország
  2. Ausztria
  3. Dánia
  4. Franciaország
- f. Nem tagja az ENSZ-nek:
1. Dél-Szudán
  2. Dominikai Közösség
  3. Fehéroroszország
  4. Kelet-Timor
- g. Két vagy több fővárossal rendelkező ország:
1. Benin
  2. Hollandia
  3. Dél-Afrikai Köztársaság
  4. Egyesült Arab Emírségek
- h. Tagja a G8-nak, a „Nyolcak csoportj”-nak:
1. Kanada
  2. India
  3. Olaszország
  4. Kína
- i. Az Antarktiszon rendelkezik területtel:
1. Amerikai Egyesült Államok
  2. Chile
  3. Brazília
  4. Új-Zéland
- j. Fővárosa nem a legnagyobb város az illető országban:
1. Svájc
  2. Vietnám
  3. Pakisztán
  4. Kína

Összesen: 10 pont

III. A táblázat adatait felhasználva oldd meg a számítási feladatokat és válaszolj a kérdésekre! A számolásokat a vizsgalapon végezd el!

Egy kikötő forgalma 2005-ben		Egy kikötő forgalma 2010-ben	
vasérc	5,2 millió tonna	vasérc	20%-al csökkent
feketeszén	4,3 millió tonna	feketeszén	15%-al csökkent
kőolaj	6,8 millió tonna	kőolaj	40%-al nőtt
búza	3,4 millió tonna	búza	5%-al nőtt
egyéb áruk	a fentiek 20%-a	egyéb áruk	x

1. Mennyi volt az egyéb áruk forgalma 2005-ben?

Az egyéb áruk forgalma: _____

2 pont	
--------	--

2. Mennyi volt a kikötő összforgalma 2005-ben?

A kikötő összforgalma 2005-ben: _____

1 pont	
--------	--

3. Mennyi lett a 2010-ben szállított vasérc, feketeszén, kőolaj és búza mennyisége?

Vasérc mennyisége: _____

Feketeszén mennyisége: _____

Kőolaj mennyisége: _____

Búza mennyisége: _____

4 pont	
--------	--

4. Mennyi volt az egyéb áruk mennyisége, ha a kikötő összforgalma ugyanannyi maradt, mint 2005-ben? Add meg abszolút és relatív értékben (két tizedessel számolj)!

Abszolút érték:

Relatív érték:

4 pont	
--------	--

Összesen: 11 pont	
-------------------	--

IV. A feladatban két mennyiség nagyságrendi viszonyát kell eldöntened.

A választási lehetőségek:

A: „a” nagyobb, mint „b”

B: „b” nagyobb, mint „a”

C: „a” és „b” egyforma, vagy megközelítően azonos

- _____ 1. a. Japán gazdasági növekedési üteme napjainkban
b. Kína gazdasági növekedési üteme napjainkban
- _____ 2. a. Az egy főre jutó kőolajexport értéke Szaúd-Arábiában
b. Az egy főre jutó kőolajexport értéke Irakban
- _____ 3. a. Az exportált áruk értékösszege Japánban
b. Az importált áruk értékösszege Japánban
- _____ 4. a. Az egy főre jutó GDP nagysága Kelet-Kínában
b. Az egy főre jutó GDP nagysága Nyugat-Kínában
- _____ 5. a. Brazília népsűrűsége
b. Bahrein népsűrűsége
- _____ 6. a. Lengyelország széntermelése
b. Ausztrália széntermelése
- _____ 7. a. A városiasodás foka Hollandiában
b. A városiasodás foka Belgiumban
- _____ 8. a. A spanyol nyelvet beszélők száma
b. Az arab nyelvet beszélők száma
- _____ 9. a. Mexikó népességének száma
b. Japán népességének száma
- _____ 10. a. A Jangce hidroenergetikai potenciálja
b. A Volga hidroenergetikai potenciálja

Összesen: 10 pont	
--------------------------	--

V. Tanulmányozd a következő adatsort és oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat, két tizedessel számolva!

Egy ország népességszáma 2010. elején 7 142 400 fő volt. Az év végéig a következő változások történtek:

elhalálozás: 195850 fő

élveszületés: 94650 fő

kivándorlás: 2725 fő

bevándorlás: 18675 fő

1. Mennyi volt az ország népessége 2010. végén?

Az ország népessége: _____

2 pont

2. Mennyi volt a migrációs mérleg?

Migrációs mérleg: _____

1 pont

3. Mennyi a mortalitás értéke?

Mortalitás értéke: _____

1 pont

4. Mennyivel nőtt vagy csökkent az ország lakossága 1 év alatt?

Az érték: _____

1 pont

5. Mi jellemző erre az országra, mit jelent a kapott érték?

1 pont

Összesen: 6 pont

VI. Figyeld meg az ábrát és válaszolj az alábbi kérdésekre!

1. A városodás (urbanizáció) mely szakaszát ismered fel a fenti ábrán?

1 pont

2. Írj le 4 olyan várost, amelyre jellemző ez a városodási szakasz!

a.
c.

b.
d.

1 pont

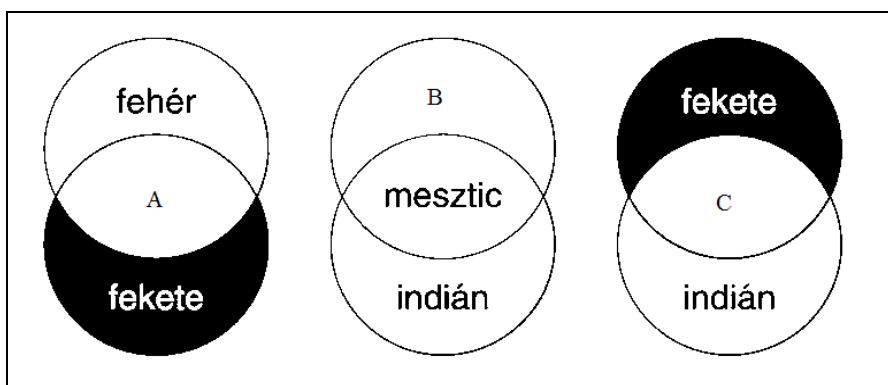
3. Sorolj fel 4 olyan problémát, amellyel küszködnek ezek a városok!

a.
b.
c.
d.

1 pont

Összesen: 3 pont

VII. Az alábbi ábrán rasszok keveredését láthatod. Az ábrát tanulmányozva válaszolj az alábbi kérdésekre!

1. Írd le a hiányzó fogalmakat, feltüntetve egy országot is, amelyre jellemző az illető rasszkeverék:

A:
B:
C:

1,5 pont

2. Magyarázd meg a következő fogalmakat:

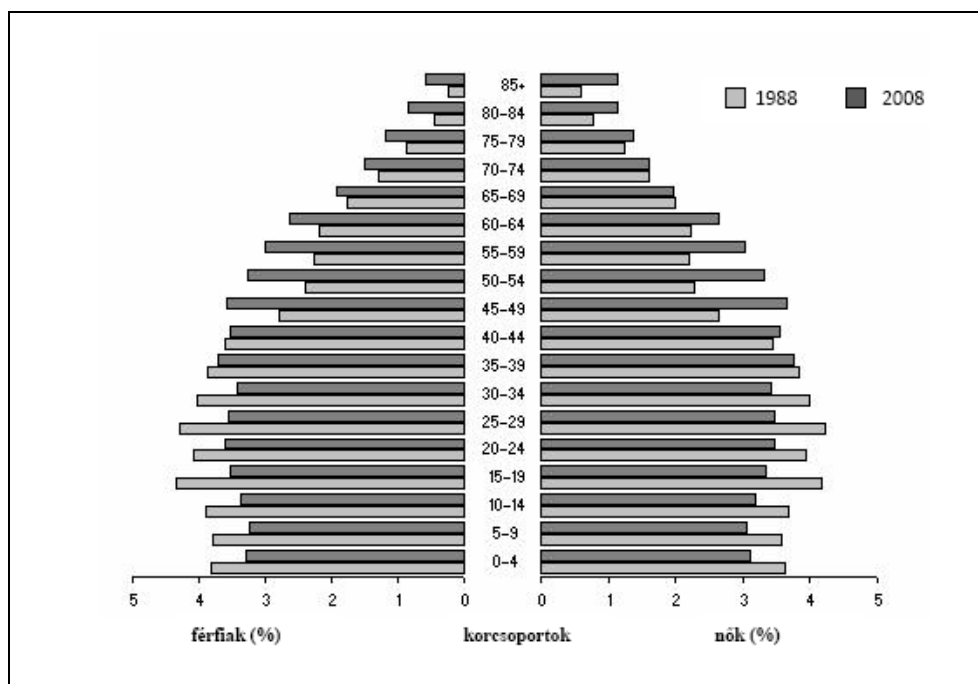
rasszok:

rasszizmus:

1,5 pont

Összesen: 3 pont

VIII. Az alábbi diagram Ausztrália népességének korösszetételét ábrázolja. Tanulmányozd az ábrát, és oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

1. Melyik volt a legnépesebb korcsoport 2008-ban? Írd le hozzávetőleg az értéket!

Legnépesebb korcsoport: _____, százalékos arányszáma: _____

1 pont

2. 2008. december 31-én az ország lakossága 22 000 000 fő volt. Számítsd ki, hogy hozzávetőlegesen ekkor hány főből állt a nők 55-59 éves korcsoportja?

Az 55-59 éves nők száma 2008-ban: _____

2 pont

3. Döntsd el, hogy igazak, vagy hamisak az alábbi megállapítások! Írd a megfelelő I (igaz) vagy H (hamis) betűt az állítások elé!

_____ A korfáról leolvasható a népesség kor és nemek szerinti összetétele, foglalkozási szerkezete.

_____ A korfa alakja összefüggést mutat a gazdasági fejlettséggel.

_____ A korfáról leolvasható a Föld legnagyobb népességkoncentrációi.

_____ Az emberiség kor szerinti megoszlását közvetlenül befolyásolja a születési és halálozási arányszám alakulása.

2 pont

Összesen: 5 pont

IX. Tanulmányozd a képeket és válaszolj az alábbi kérdésekre!

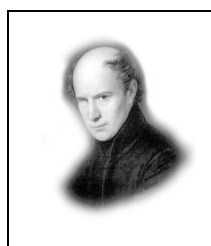
1. Ismerd fel a személyiségeket és írd le azt a települést, ahol születtek!

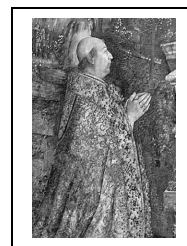
a.

b.

c.

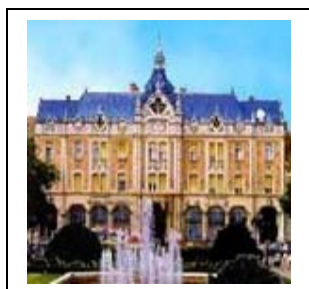

d.

Ssz.	A felismert kultúrtörténeti személyiség	A település, ahol született
a.		
b.		
c.		
d.		

4 pont

2. Ismerd fel az alábbi képeken látható egyházi és világi műemlékeket és írd le azt a települést, ahol találhatóak!

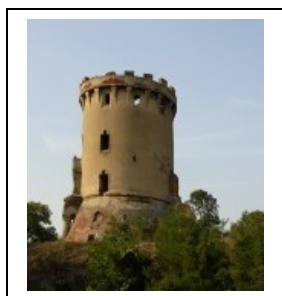
a.

b.

c.

d.

e.

f.

g.

h.

Ssz.	A felismert egyházi vagy világi műemlék	A település neve
a.		
b.		
c.		
d.		
e.		
f.		
g.		
h.		

8 pont

3. A következő sorokban egy-egy híres személyiséget kell felismerned! A neveket írd a kijelölt helyre!

a. A naturalizmus egyik legkiválóbb alakja, a magyar képzőművészet legnagyobb hatású festőiskolájának alapítója.

_____

b. A magyar könyvművészet megalapozója, Erdély legnagyobb betűművésze.

_____

c. A magyar színjátszás úttörő alakja, ő Nagybánya első díszpolgára.

_____

d. Az első magyar nyelvtan írója, vele kezdődik a magyar nyelvtudomány, az esszé műfajának magyarországi megteremtője.

_____

e. Pápua Új-Guinea élővilágának első feltárója, az egyik legnagyobb magyar zoológus.

_____

f. Kossuth- és József Attila-díjas író, esszéista, híres mondata: „Ha egy mondatban kéne életem célját megfogalmazni, az a magyar irodalom és művelődés világszintre emelése volt...”

_____

g. A szabadságharc „kóbor lovagja”, Liszt Ferenc barátja, Petőfi mecénása.

_____

h. A Biblia első teljes magyar fordításának elkészítője, nevét szülőhelyéről veszi fel.

_____

i. Kővárhosszúfalu szülötte, a magyar nőnevelés egyik úttörője, a szabadságharc leverése után 10 évi várfogságra ítélik.

_____

j. A magyar irodalom egyik legjelentősebb írója, Ady „nagyon-nagy író-asszony”-nak nevezi.

_____

10 pont	
---------	--

Összesen: 22 pont	
-------------------	--